

Lobbing a korupce v legislativním procesu Evropské unie

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá ovlivňováním legislativního procesu Evropské unie. Normotvorba na úrovni Evropské unie ovlivňuje život milionů občanů stejně jako fungování právních systémů a práva v členských státech. Ačkoliv primární právo Evropské unie předpokládá účast široké veřejnosti v legislativním procesu, která probíhá právě prostřednictvím zájmových skupin, lobbistů, zůstává problematika v akademickém prostředí opomíjena. Slovní vyjádření „lobbing“ je zároveň opřeno mnoha mýty a spojováno zejména s negativním významem. Účast lobbistů, její legitimita, hranice s nezákonným ovlivňováním legislativního procesu je tak stále vnímána jako šedá zóna, ve které je těžké orientovat se.

Práce si předně klade za cíl rozlišit legální a legitimní účast zájmových skupin v legislativním procesu a nezákonné postupy – korupci. K tomu je využito rozboru právních norem, které obě jednání upravují v první a druhé části diplomové práce. V případě korupce se jedná o komplexní, dlouho se vyvíjející a jasnou regulaci. Komplexní právní úprava lobbingu, účasti zájmových skupin v rozhodovacích procesech Evropské unie však chybí. Autorka se tak v práci zabývá existujícími mechanismy, které účast zájmových skupin upravují a jejich praktickým dopadem a fungování v legislativním procesu. Na základě tohoto rozboru pak navrhuje některé možné scénáře vývoje právní úpravy, které by situaci zpřehlednily. Práce se snaží vypořádat se s lobbingem jako legitimní a zákonnou součástí moderní demokracie, pokládá kontroverzní hypotézu lobbingu jako základního lidského práva. Rozdíly mezi lobbingem a korupcí jsou ve třetí části diplomové práce následně demonstrovány na několika praktických případech z prostředí Evropské unie.

K vypořádání se s těmito výzkumnými otázkami je využito zejména právní analýzy. Vzhledem k tomu, že se jedná o problematiku velmi komplexní, tato právní analýza je doplněna o politologické a empirické poznatky tak, aby práce dostatečně reflektovala realitu působení vlivů na normotvorbu Evropské unie.

Klíčová slova: lobbing, korupce, Evropská unie